

huzamosabb időn keresztül vagy több fázisban történő használatára utalnak. A jellemzően 5-5 oszlopsorból álló épületek átlagosan 7-8 m szélesek voltak, azonban a nyomvonalra merőleges, megközelítőleg ÉNy-DK tájolású házalapokat több esetben csak oszlopsor, ill. sarokrészletek jelezték. A töredékesség ellenére is jól felismerhetők a korszakra jellemző alaprajzi, szerkezeti sajátosságok. A házak külső oszlopsorával párhuzamosan haladó szokványos hosszanti árkok megfigyelésére csak néhány esetben volt lehetőség. Településszerkezeti szempontból jelentős eredmény, hogy a Ny-K irányú nyomvonalszakaszon feltárt épületek egymástól nagyjából azonos távolságra helyezkedtek el, míg a házaktól kissé elkülönülten összesen négy jelentős kiterjedésű gödörkomplexumot, ill. komplexumrészletet tártunk fel. Említést érdemel az egyik épület DK-i oldalán előkerült zsugorított testhelyzetű csontváz, valamint több tüzelőgödör mellett egy műhelygödör, oldalában két bevájt földkemencével.

A lelőhely valamennyi eddig feltárt objektuma a DVK fiatalabb, azaz kottafejes, ill. zselízi időszakát képviseli. A leletanyagban az edénytöredékek, a különösen sok orsógomb és néhány nehezék mellett egy idol töredékét, és több arcos edény darabját kell kiemelni. A szerszámkövekben, különösen őrlőkövekben viszonylag gazdag lelőhelyen a kőeszközöket kisebb számú radiolarit- és obszidiánpenge képviselte. A csiszolt kőeszközök többsége törött állapotban került a gödrökbe.

Az M0 Növény utcai lehajtójának („A” terület Ny-i széle) régészeti szondázása során a mai Nagytétényi úttal párhuzamosan, tőle alig 3-4 m-rel K-re, egy mintegy 40 m hosszan követhető, egyenes vonalú, sóderréteggel borított kövezett felület került napvilágra. A kutatás jelenlegi állása szerint e jelenséget, topográfiai szituációja, szerkezete és leletanyaga alapján a római limesúttal azonosíthatjuk. A feltárt útszakasz Ny-i (Nagytétényi út felőli) oldalán változó szélességben hiányoztak az útalapozás kövei, míg K-i, épségben megmaradt szélét egyenes vonalban lerakott nagyobb mészkövek alkották. Az útfelület legnagyobb szélessége 260 cm-t tett ki, de a kavicsozás nyomai alapján eredetileg legalább 4 m-es lehetett és K-ről sekély mélységű többszörös árokrendszer kísérte. A limesúttól D-i irányban előkerült másik bolygatott szélű köves felület interpretálása egyelőre kérdéses.

A Nagytétényi úti lehajtó nyomvonalának középső szakaszán két párhuzamosan futó, ÉK-DNy irányú, középkori leletanyagot adó árok is előkerült. Véltetően hasonló korú, ill. fiatalabb, egymást vágó különböző árkokat a Növény utcai becsatlakozónál nyitott felületen is feltártunk.

SZILAS GÁBOR – M. VIRÁG ZSUZSANNA –
BESZÉDES JÓZSEF

90. Budapest, XXIII. Északi határ – Grassalkovich út – vasútvonal – Erzsébet utca által határolt terület (KÖH 66796)

Sza?

A kerületi önkormányzat az M5 autópálya–Vecsési út–Nagykőrösi út–Szentlőrinci út által határolt, kereskedelmi céllal hasznosított terület településrendezési eszközeit módosította. Az ehhez készített örökségvédelmi hatásvizsgálat során felmerült a jelenleg már részben beépített, kereskedelmi célra hasznosított területnek a régészeti érintettsége. A helyszíni bejárás során 2010 tavaszán megállapítottam, hogy a tervezési területen a régészeti lelőhely felszíni nyoma ma már nem figyelhető meg, ami elsősorban az autópálya csomópont és a bevásárlóközpont létesítéséhez kapcsolódó tereprendezéssel magyarázható. A vizsgált területet jelenleg több vízelvezető árok szeli át és vastag, építési törmelékkel szennyezett feltöltés található rajta, amelyet a kiszállás alkalmával gyeppel borított. Nem zárható ki, hogy a feltöltés alatt még érintetlen régészeti objektumok lehetnek, de ez a felszíni megfigyelésekkel nem állapítható meg, a kérdés tisztázása csak próbafeltárás révén lehetséges.

TANKÓ KÁROLY

91. Budapest, XXIII. Soroksár, Rétek-dűlő IV. (KÖH 33368)

B, Szk, LT, Sza, N

2010. június 22. és szeptember 30. között végeztük a M0-BP-007 jelű lelőhely megelőző feltárását a 196330/6-7 hrsz.-ú ingatlanokon. A lelőhely nagy kiterjedése miatt (58 000 m²) a feltárást 48 szonda nyitásával végeztük el.

A lelőhely a soroksári vizenyős rétekből kiemelkedő két homokdombon terül el. Az autópálya nyomvonalát egy az 1970-es években telepített erdőn keresztül jelölték ki. Az erdő telepítése során a dombok és a köztük húzódó elmocsarasodott, helyenként mintegy 3 m mélységű iszappal teli egykori patakmeder szintkülönbségét a dombok tetejének ledózerolásával egyenlítették ki. A feltárás során előkerült szórványos leletek (kerámia és őrlőkőtöredékek) és objektummaradványok alapján arra lehet következtetni, hogy ezen természetátalakítási munkák a szkíta temető mellett más régészeti objektumokat is érinthettek.

A lelőhely DNy-i végén nyitott szelvényekkel sikerült a 2009-ben a területhez közvetlenül csatlakozó BP-008 jelű lelőhelyen feltárt szkíta temetőrészlet kiterjedését a harmadik, ÉNy-i irányban is lehatárolnunk. Mindössze egy hamvasztásos, és egy csontvázas gyermeksír került elő, azonban a temető ÉK-en feltehetőleg tovább húzódik a megmaradt erdős terület alatt.

A lelőhely nagy kiterjedésű középső területén több, egymással megközelítőleg párhuzamosan futó (gyakran két-három ágból álló), több száz méter hosszan nyomon követhető, megközelítőleg ÉÉNy-DDK tájolású árokrendszeren kívül alig maradt értékelhető régészeti objektum. A meglehetősen gyér leletanyagot tartalmazó